

УДК 338.48

Л.Ю. МАТВІЙЧУК, Б.А. СМАЛЬ

Луцький національний технічний університет

**СТРАТЕГІЧНІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ ТА ПОСЛУГ
ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ РЕГІОНУ**

L. MATVIICHUK, B. SMAL

Lutsk national technical university

**STRATEGIC PRINCIPLES FOR INCREASING COMPETITIVENESS OF
GOODS AND SERVICES OF REGIONAL HOSPITALITY INDUSTRY**

<https://doi.org/10.36910/6775-2310-5283-2022-15-1>

***Мета.** Формування стратегічних засад підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг індустрії гостинності регіону на основі побудови ієрархічної платформи взаємодії суб'єктів індустрії гостинності в сучасних умовах.*

***Методика.** Дослідження базується на аналізі наукової літератури та точок зору зарубіжних та вітчизняних фахівців у галузі гостинності. Також в дослідженні використані аналітичні дані Всесвітньої ради з подорожей і туризму та Національної туристичної організації України. У ході організації та проведення дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, як аналіз, синтез, порівняння, при виокремленні деструктивних факторів впливу на стан та розвиток індустрії гостинності. За допомогою структурно-логічного методу представлено бачення впровадження сучасних напрямів підвищення конкурентоспроможності індустрії гостинності в регіонах України в умовах поширення пандемії.*

***Результати.** Розглянуто зміст та значення індустрії гостинності в розвитку регіонів. Систематизовано проблемні аспекти формування та реалізації регіональних програм: обмежене залучення громадськості; широкий спектр пріоритетів в програмі; вибір цілей розвитку громади обґрунтований не логікою, а політичними інтересами; неврахування динамічних факторів впливу на розвиток громади; впровадження «чужих» елементів та копіювання розвинутих регіонів без акцентування уваги на місцеві особливості; відсутність ретельного аналізу регіональних ресурсів та активів. Доведено, доцільність створення нових та розвиток існуючих спілок та інших об'єднань, що згуртовують локальних виробників послуг гостинності. Визначено, що сприятиме посиленню конкурентних переваг продукції та послуг, на регіональному рівні, організації з менеджменту дестинації, які активно залучають до вирішення завдань конкурентоспроможності різні зацікавлені сторони. Для посилення конкурентних переваг*

індустрії гостинності в регіоні, важливим є вироблення організаційних схем реалізації регіональної політики в цій сфері по відношенню до суб'єктів діяльності індустрії гостинності

Наукова новизна. Побудована ієрархічна платформа взаємодії суб'єктів індустрії гостинності, яка визначає напрями посилення конкурентоспроможності продукції та послуг досліджуваної сфери на різних ієрархічних рівнях.

Практична значимість. Запропоновані напрями підвищення конкурентоспроможності індустрії гостинності є провідними інструментами регіонального розвитку, що дозволить швидко подолати наслідки поширення пандемії, сприятиме соціально-економічному зростанню регіонів та інтеграції регіональних продуктів та послуг до глобального туристичного ринку.

Ключові слова: конкурентні переваги, регіональні товари та послуги, стратегічні напрями.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Основою для формування системи заходів посилення конкурентоспроможності продукції та послуг індустрії гостинності регіону має бути створення умов для повноцінної реалізації потенціалу досліджуваної сфери та інтеграції регіональних продуктів і послуг до глобального ринку. Проблема посилення конкурентоспроможності продукції та послуг індустрії гостинності регіону є багатогранна та має економічний, соціальний, науково-технічний, організаційний, політичний та екологічний контекст формування та реалізації.

Регіональна політика посилення конкурентоспроможності продукції та послуг індустрії гостинності регіону повинна мати пріоритет для створення нових конкурентних переваг та підтримці діючих. З метою розвитку основних об'єктів індустрії гостинності, наявні ресурси регіону мають концентруватись для підвищення рівня конкурентних переваг території та посилення мультиплікативного ефекту.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Питання конкурентоспроможності індустрії гостинності на основі використання світових трендів розвитку індустрії гостинності та імплементації кращих практик ведення бізнесу у своїх працях розглядають О. Баула, О. Лютак, Л. Чепурда, Г. Чепурда, О. Зелінська, пропонуючи ряд фінансових інструментів для розвитку галузі.

Аналіз конкурентоспроможності продукції та послуг індустрії гостинності в Україні та світі, представлено у працях Г. Горіної, де проаналізовано основні характеристики ринку індустрії туризму України в

сучасних умовах та визначено напрями посилення конкурентоспроможності досліджуваної сфери. Однак, окремі питання щодо пошуку напрямів підвищення конкурентоспроможності продукції та послуг індустрії гостинності регіону в регіонах залишаються невирішеними та потребують детального вивчення.

Цілі статті. Цілями даної статті є пошук стратегічних засад підвищення конкурентоспроможності індустрії гостинності регіону на основі ґрунтового аналізу наявних конкурентних переваг регіональних продуктів та послуг в сучасних умовах.

Об'єктом дослідження виступає процес формування стратегічних засад підвищення конкурентоспроможності індустрії гостинності регіону.

Методи дослідження. У ході організації та проведення дослідження використано загальнонаукові та спеціальні методи, як аналіз, синтез, порівняння, при виокремленні деструктивних факторів впливу на стан та розвиток індустрії гостинності. За допомогою структурно-логічного методу представлено бачення впровадження сучасних напрямів підвищення конкурентоспроможності індустрії гостинності в регіонах України в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Важливість розвитку регіональної політики посилення конкурентних переваг продукції та послуг індустрії гостинності обґрунтована тим, дана сфера є пріоритетною для більшості регіонів України, здатна вирішити ряд соціально-економічних проблем, та призводить до розвитку інших, взаємопов'язаних видів економічної діяльності (інших регіонів і країн, сусідніх регіонів чи господарюючих суб'єктів) [1].

Також, володіючи комплексо-утворюючою роллю, розвиток індустрії гостинності здатен створити сприятливі умови для залучення значної кількості суб'єктів господарювання.

Також, впровадження дієвої регіональної політики розвитку індустрії гостинності на рівні регіону, напряму залежить від цілеспрямованих та узгоджених дій усіх стейкхолдерів посилення конкурентних переваг індустрії гостинності регіону. Регіональна політика, в даному випадку, має виконувати ряд основних функцій, що систематизовані в таблиці 1.

Обов'язковою умовою успішного розвитку сучасної індустрії гостинності є узгодженість усіх стратегічних рішень на всіх ієрархічних

рівнях. Законодавчі та нормативні документи мають містити чітку та зрозумілу інформацію, документи державного регулювання індустрії гостинності мають враховувати інтереси суб'єктів господарювання, підприємств і суміжних галузей, які діють на ринку.

Таблиця 1. Основні функції регіональної політики щодо посилення конкурентоспроможності продукції та послуг індустрії гостинності

Функції	Зміст
стимулююча	передбачає різні типи стимулювання суб'єктів господарювання підвищувати свої конкурентні переваги та рівень якості пропонованих ними послуг
регулююча	передбачає залучення до формування програми усіх зацікавлених сторін та обов'язкове виконання ухвалених в програмі рішень усіма суб'єктами господарювання без винятку
координуюча	полягає в координації діяльності суб'єктів індустрії гостинності у напрямі відповідності стандартам, нормам та правилам
промоційна	передбачає поширення інформації та першочергову рекомендацію тих суб'єктів діяльності, які є сертифіковані та надають якісні послуг індустрії гостинності
інформаційна	передбачає запровадження реєстру об'єктів та суб'єктів індустрії гостинності
контролююча	полягає у визначенні відповідальності за порушення реалізації політики підвищення конкурентоспроможності індустрії гостинності в регіоні

Регіональні стратегії, програми розвитку та інші документи розвитку індустрії гостинності мають відповідати міжнародним нормам правилам та стандартам, а також враховувати інтереси малого та середнього бізнесу регіону, узгоджуватись з національними стратегічними рішеннями [2].

У свою чергу стратегічні рішення на рівні місцевих суб'єктів господарювання мають враховувати державну та регіональну концепцію позиціонування на ринку, інтереси держави та потребу у збереженні й відтворенні природних, історико-культурних ресурсів регіону, а також орієнтуватись на кращі світові практики індустрії гостинності [4].

Ієрархію стратегічних зв'язків індустрії гостинності можна систематизувати на чотири основні групи: глобальну або міжнародну, національну, регіональну та місцеву або об'єктову (рис. 1).

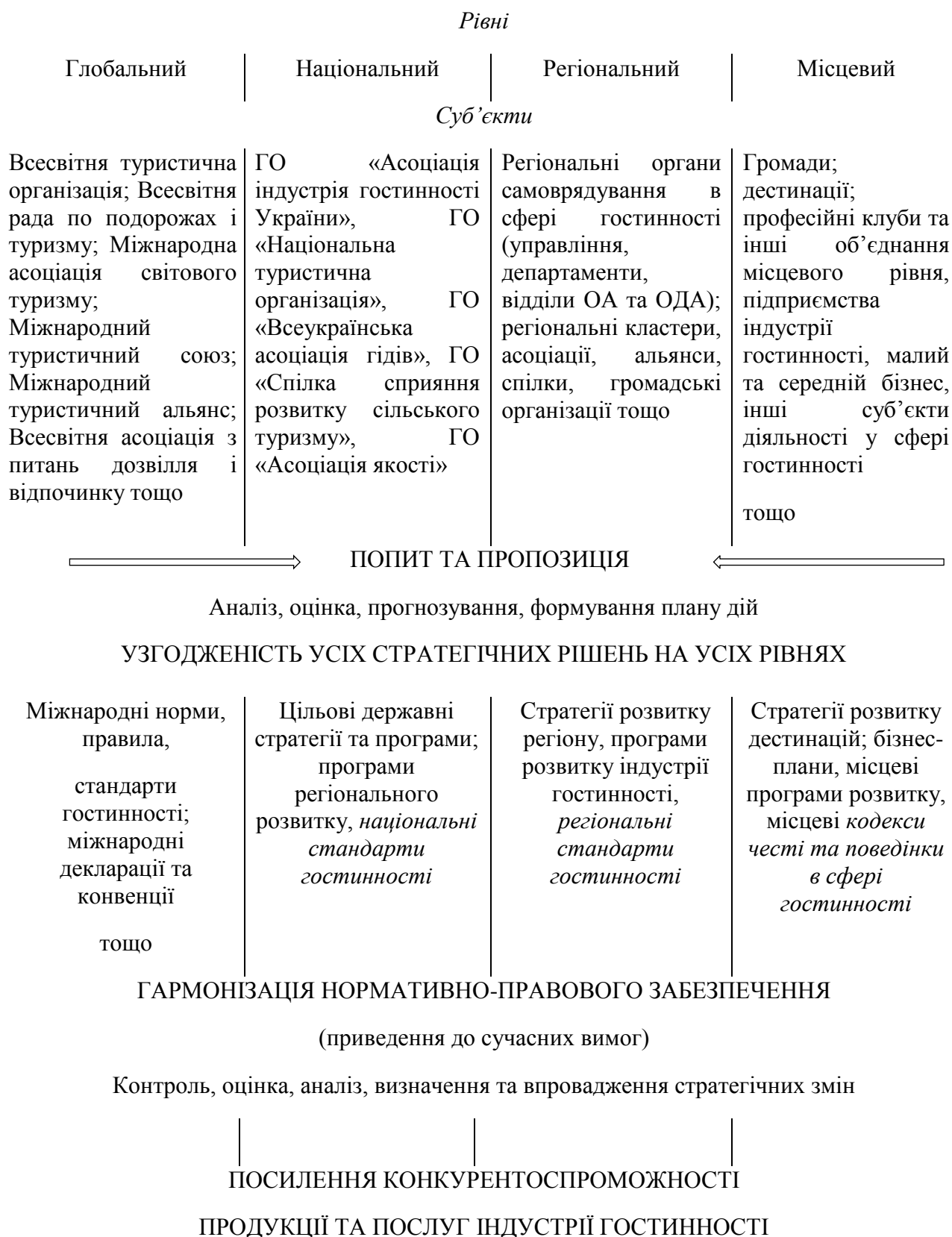

Рис. 1. Ієрархічна платформа взаємодії суб'єктів індустрії гостинності

На глобальному рівні функціонують ряд організацій, які задають тон діяльності у сфері гостинності, формують та впроваджують міжнародні норми, правила, стандарти. Однією з основних таких організацій є Світова організація туризму UNWTO, яка структурно входить до Організації об'єднаних націй [5].

Основною задачею Світової організації туризму є розробка єдиної, уніфікованої стратегії розвитку індустрії гостинності та туризму, що передбачає [6].

Сьогодні однією з основних проблем забезпечення конкурентоспроможності індустрії гостинності є неузгодженість та відсутність координації між основними учасниками розвитку індустрії гостинності, особливо на етапі стратегічного планування та реалізації заходів [7]. Наприклад, у своєму дослідженні, С. Грабовецька вказує на різницю між стратегічним розвитком та посиленням конкурентних переваг індустрії туризму міста Львова від Львівської міської ради та стратегією розвитку туризму і рекреації Львівської області від Львівської державної адміністрації [9]. Аналіз діючих стратегій та програм розвитку вказує на значну кількість розбіжностей на рівні постановки цілей та формуванні заходів і дій, з реалізації зазначених стратегій та програм.

Варто зазначити, що на національному рівні суб'єкти діяльності (державні органи влади та професійні об'єднання) також, рідко узгоджують свій план дій між собою. Сьогодні, спостерігається неузгодженість та існує дублювання функцій між Державним агентством розвитку туризму України та ГО «Національна туристична організація України», в частині промоції та просування національних та регіональних туристичних продуктів [4].

Основним ініціатором посилення конкурентоспроможності індустрії гостинності та формування відповідних стратегій та програм регіону є органи місцевого самоврядування [10, 11]. Напрями їх діяльності щодо посилення конкурентних переваг індустрії гостинності регіону є:

- формування дієвої регіональної політики;
- розробка та впровадження регіональних стандартів гостинності та нормативів обслуговування споживачів;
- ліцензування і сертифікація суб'єктів діяльності індустрії гостинності;
- промоція регіональних продуктів та послуг індустрії гостинності;
- просвітництво та навчання місцевого населення та усіх зацікавлених в підвищенні якості пропонованих послуг;

– реєстр об'єктів та суб'єктів діяльності індустрії гостинності.

Зважаючи на зазначене, доцільно визначити основні критерії, за якими можна провести аналіз дієвості та відповідності вимогам діючих та вже реалізованих програм розвитку. Пропонуємо визначити критерії регіональних програм, що представлено на рис. 2.

Так, регіональна програма посилення конкурентоспроможності індустрії гостинності має формуватися на основі наявної стратегії регіонального розвитку, існуючими державними та іншими цільовими програмами. Крім того, програма має враховувати наявні ресурсні можливості щодо посилення конкурентоспроможності індустрії гостинності, бути націленою на кращі світові практики та міжнародні стандарти гостинності, а також містити реальні завдання. Крім того, в процесі формування та реалізації регіональної програми потрібно задіювати усіх стейкхолдерів (засоби розміщення та харчування, туристичні компанії та підприємства з перевезення, управлінські установи та інвестиційні фонди, професійні асоціації та інші об'єднання) та створити зворотній зв'язок реагуючи на пропозиції та зауваження. Також, доцільно провести ґрунтовні дослідження з виявлення проблем забезпечення конкурентоспроможності індустрії гостинності регіону, сформувати портрет сучасного споживача, ідентифікувати його очікування, що спростить задачу визначення стратегічних цілей та основних завдань. Проведемо аналіз деяких реалізованих регіональних програм, що стосуються розвитку індустрії гостинності на предмет їх дієвості за критеріями, що представлені вище.

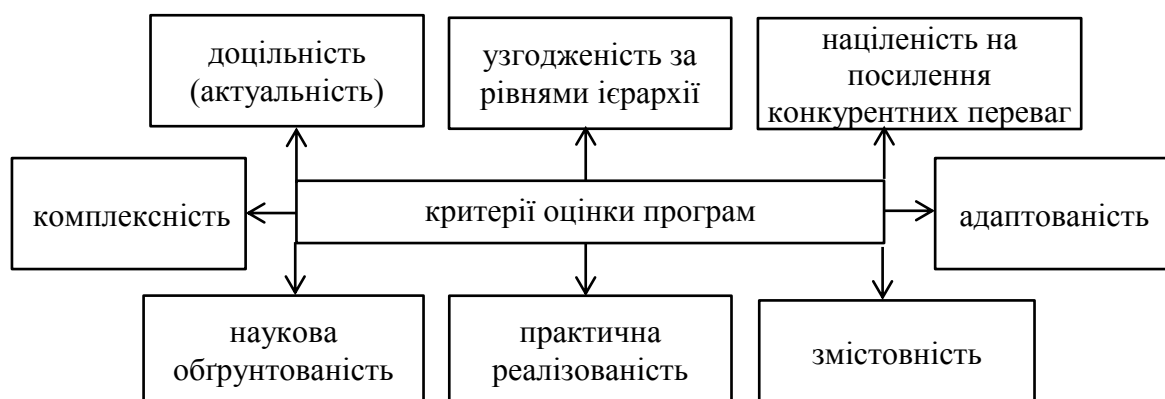

Рис. 2. Структурні елементи аналізу регіональних програм щодо посилення конкурентоспроможності індустрії гостинності

Аналіз змісту та завдань регіональних програм Львівської, Івано-Франківської та Рівненської областей України відповідають основним завданням наявних документів. В решті досліджуваних регіонів, на нашу думку, розробники програми приділили недостатньо уваги як визначенню чітких та актуальних завдань, зважаючи на регіональні особливості, так і змістовній частині самої програми.

Програма Волинської області за метою та завданнями частково відповідає цілям та основним завданням стратегічних документів. Також доцільно зазначити, що у програмах Львівської, Івано-Франківської та Рівненської областей визначені пріоритети відповідають більшості завдань, поставлених у «Стратегії розвитку туризму і курортів» [9].

Дослідження показало, що більшість регіональних програм розвитку туризму відповідають цілям та завданням «Концепції Державної цільової програми розвитку туризму і курортів на період до 2022 року».

У всіх проаналізованих регіональних програмах визначені проблеми розвитку потенціалу туристичної галузі, проаналізовано причини їх виникнення, обґрунтовано необхідність їх вирішення за допомогою цільових програм.

Виявлено відсутність пріоритетів у програмах Волинської та Закарпатської областей. Переважна більшість регіональних програм передбачала фінансування з різних джерел, не заборонених чинним законодавством.

Проведений аналіз наявних регіональних програм, що стосуються розвитку індустрії гостинності засвідчив низьку їх дієвість. Систематизовані аспекти діючих та вже реалізованих регіональних програм, на предмет допущених помилок визначено такі: обмежене залучення громадськості; широкий спектр пріоритетів в програмі; вибір цілей розвитку громади обґрунтований не логікою, а політичними інтересами; неврахування динамічних факторів впливу на розвиток громади; застосування вже існуючих в інших регіонах елементів програмного розвитку території, відсутність ретельного аналізу регіональних ресурсів та активів.

Варто зазначити, що оцінка регіональних програм засвідчила їх наукову обґрунтованість. Найбільше це простежується у програмі Львівського регіону, програма Волинського регіону є недостатньо науково обґрунтована. Зважаючи на зазначене пропонуємо вдосконалити представлений для обговорення проект програми розвитку туризму у Волинській області на

період 2022-2025 рр. В регіоні введено в дію «Стратегію розвитку Волинської області на період до 2027 року», в якій визначено актуальність якості туристичних продуктів. Зокрема вказано, що індустрія туризму є однією з ключових протек, залишається на низькому рівні розвитку. Крім того, в документі йдеться про формування асортименту регіональних послуг, з метою посилення конкурентних переваг регіону. Питання розвитку туризму висвітлені в стратегічній цілі 1. «Підвищення конкурентоспроможності регіональної економіки», зокрема в оперативній цілі 1.2. «Нарощення туристично-рекреаційного потенціалу», визначені такі завдання: формування нових та промоція існуючих регіональних продуктів та послуг; популяризація туристичних можливостей регіону, просування відповідних проектів тощо.

Основними проблемними питаннями посилення конкурентоспроможності індустрії гостинності Волинського регіону є:

- недофінансування індустрії гостинності з обласного бюджету, найнижчий показник серед усіх регіонів України;
- систематичні черги на кордоні;
- припинення наступних етапів робіт, щодо створення курорту державного значення «Шацьк»;
- відсутність оптимального графіку руху залізничних потягів;
- недосконале законодавство, яке регулює сферу сільського (зеленого) туризму;
- недостатність штатних одиниць (профільних фахівців), відповідальних за розвиток туризму.

Документами, які розроблені і реалізуються на рівні районів та окремих територіальних громад Волинської області, що мають найбільше значення в питаннях конкурентоспроможності індустрії гостинності є такі:

- районні стратегічні плани та програми соціально-економічного розвитку;
- цільові стратегії розвитку та програми соціально-економічного розвитку регіону;
- програми розвитку охоронних територій, які мають значний туристично-рекреаційний потенціал;
- регіональні плани і схеми територіального планування розвитку територій;
- програми розвитку туризму міст регіону.

Крім того, зазначені документи регіонального, рівня доповнюються технологічними картами розробки регіональних туристських маршрутів, а також перспективними планами організації і проведення фестивалів та інших заходів. В сукупності всі зазначені документи є системою посилення конкурентоспроможності індустрії гостинності Волинської області.

Таким чином, стратегічною метою програми розвитку туризму у Волинській області є формування сприятливого бізнес середовища індустрії гостинності для посилення її конкурентних переваг.

На нашу думку основними завданнями у цьому напрямі є:

- розбудова інфраструктури регіону;
- регулювання досліджуваних процесів шляхом розробки та впровадження регіональних стандартів гостинності на основі міжнародних стандартів та кращих практик індустрії гостинності;
- удосконалення інституційної інфраструктури регіону;
- підвищення рівня поінформованості та обізнаності суб'єктів щодо питань безпеки та якості пропонованої продукції і послуг;
- покращення інформаційної доступності потенціалу індустрії гостинності Волинської області;
- інформаційний супровід і підвищення рівня безпеки регіональних продуктів та послуг, їх сертифікація;
- створення комплексного регіонального туристичного продукту;
- створення умов для формування різного розу об'єднань індустрії гостинності (кластерів, альянсів, асоціацій, клубів, громадських організацій) тощо.

Аналіз просторового розподілу активності на території Волинської області дозволив визначити окремі зони туристської активності (Шацькі озера, м. Луцьк, м. Володимир-Волинський). Однією з актуальних стратегічних питань в регіоні є обґрунтування і створення регіональних центрів туристичної інформації, об'єднаних загальними цілями розвитку. Це дозволить досягнути ефекту синергії при реалізації регіональної політики посилення конкурентних переваг індустрії гостинності.

Пропонуємо збільшити кількість центрів туристичної інформації в регіоні та запровадити регіональні організації з менеджменту дестинацій, які доцільно засновувати базуючись на тісній взаємодії усіх стейкхолдерів розвитку індустрії гостинності в регіоні (суб'єкти господарювання, органи місцевого самоврядування, місцеве населення та гості регіону тощо).

Функціональне створення і розвиток таких регіональних структур пропонується в безпосередній взаємодії з відповідним структурним підрозділом Волинської обласної державної адміністрації.

Організації з менеджменту дестинації, на рівні регіону, мають бути задіяні у пошуку напрямів посилення конкурентних переваг території у вигляді зацікавлених сторін, зокрема бізнес приваблює можливість промоції та просування регіональних продуктів та послуг силами зазначеної організації. Вона виступає своєрідним «містком» між національними організаціями та індустрією гостинності регіону. Це є важливим аспектом, оскільки доки національні органи влади будуть єдиним найбільш помітним гравцем туристичного ринку, колективні витрати індустрії на посилення конкурентоспроможності буде значно більшою.

Регіональна організація з менеджменту дестинації покликана узгоджувати і стимулювати роботу суб'єктів діяльності, шляхом використання сучасних інструментів у вигляді формування, контролю та впровадження стратегічного плану дій щодо менеджменту індустрії гостинності регіону.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, аналіз регіональних програм, що стосуються розвитку індустрії гостинності засвідчив низьку їх дієвість. Систематизовано такі проблемні аспекти формування та реалізації регіональних програм: обмежене залучення громадськості; широкий спектр пріоритетів в програмі; вибір цілей розвитку громади обґрунтований не логікою, а політичними інтересами; неврахування динамічних факторів впливу на розвиток громади; впровадження запозичених елементів з інших стратегій та програм, непридатних регіону; відсутність ретельного аналізу регіональних ресурсів та активів.

Доведено, що на рівні громади доцільно створювати нові та розвивати існуючі спілки та інші об'єднання, що згуртовують локальних виробників послуг гостинності. Сприятиме посиленню конкурентних переваг продукції та послуг, на регіональному рівні, організації з менеджменту дестинації, які активно залучають до вирішення завдань конкурентоспроможності різні зацікавлені сторони, зокрема бізнес приваблює можливість промоції та просування регіональних продуктів та послуг силами зазначеної організації. З погляду створення умов для посилення конкурентних переваг індустрії гостинності регіону, доцільним є формування механізмів реалізації регіональної політики в цій сфері по відношенню до суб'єктів діяльності індустрії гостинності.

Список використаних джерел

1. Баула О., Лютак О., Чепурда Л., Чепурда Г., Зелінська О. Фінансові важелі та наслідки імплементації світового досвіду бізнес-діяльності у вітчизняний туристичний ринок. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*, 2021, 4 (35), С. 476-485.
2. Горіна Г.О. Розвиток ринку туристичних послуг України в умовах просторової поляризації: дис... д.е.н. за спеціальністю 08.00.03 економіка та управління національним господарством. Дніпро: Донецький національний університет економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, Вищий навчальний заклад «Університет імені Альфреда Нобеля», 2017. 493с.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо державної підтримки сфери культури, креативних індустрій, туризму, малого та середнього бізнесу у зв'язку з дією обмежувальних заходів, пов'язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID19) : Закон України від 22.04.2020 р. №3377. Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/info/ЛЮ1905А.htm
4. Офіційний сайт Національної туристичної організації. URL: <https://ntoukraine.org> (дата звернення 28.11.2021).
5. Офіційний сайт UNWTO. URL: <https://www.unwto.org/international-tourism-and-covid-19> (дата звернення 28.11.2021).
6. Матвійчук Л.Ю., Барський Ю.М. Факторний аналіз розвитку готельно-ресторанного господарства на рівні регіону. *Економічні науки: зб. наук. праць Луцького НТУ. Серія «Регіональна економіка»*. 2020. Вип. 17 (67) . С. 325-333.
7. Жаліло, Я.А., Ковалівська, С.В., Филипченко, А.О., Химинець, В.В., Головка, А.А. Щодо розвитку туризму в Україні в умовах підвищених епідемічних ризиків: *Аналітична записка Національного інституту стратегічних досліджень*. Київ, 2019. 29 с.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення 28.11.2021).
9. Перспективи розвитку туризму в Україні та світі: управління, технології, моделі: колект. монографія / за наук. ред. Л. Матвійчук, Ю. Барського, М. Лепкого. Луцьк: РВВ Луцького НТУ. 2021. 360 с.
10. Програма стимулювання економіки для подолання наслідків пандемії COVID-19. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/534-2020-%D0%BF#Text>
- 11 Програма стимулювання економіки для подолання наслідків епідемії Covid-19 : Постанова КМУ від 27.05.2020 р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/uryadzatverdiv-z-dooprasyuvannuyam-programu-stimulyuvannyaekonomiki-dlya-podolannya-naslidkiv-epidemiyi-covid-19> (дата звернення 30.11.2021).
12. The World Bank. Global Economic Prospects. June 2020. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/globaleconomic-prospects> (дата звернення 27.11.2021).

Reference

1. Baula O., Liutak O., Chepurda L., Chepurda H., Zelinska O. Finansovi vazheli ta naslidky implementatsii svitovoho dosvidu biznes-diialnosti u vitchyzniani turistichnyi rynek

[Financial levers and consequences of implementation of world business experience in the domestic tourist market]. *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, 2021, 4 (35), 476-485.

2. Horina H. Rozvytok rynku turystychnykh posluh Ukrainy v umovakh prostorovoi poliaryzatsii [Development of tourist services market in Ukraine under conditions of spatial polarization]: dys...d.e.n. za spetsialnistiu 08.00.03 ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom. Dnipro: Donetskyi natsionalnyi universytet ekonomiky i torhivli imeni Mykhaila Tuhan-Baranovskoho, Vyshchyi navchalnyi zaklad «Universytet imeni Alfreda Nobelia», 2017. 493

3. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv shchodo derzhavnoi pidtrymky sfery kultury, kreatyvnykh industrii, turyzmu, maloho ta serednoho biznesu u zviazku z diieiu obmezhuvalnykh zakhodiv, poviazanykh iz poshyrenniam koronavirusnoi khvoroby (COVID19)» vid 22.04.2020 r. № 3377 [Ukrainian Law “On Amendments to Certain Legislative Acts Concerning State Support in the Sphere of Culture, Creative Industries, Tourism, Small and Medium-Sized Business in Connection with Restrictive Measures Related to the Spread of Coronavirus Disease (COVID19)”, April 22, 2020. № 3377]. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/info/JI01905A.htm.

4. Ofitsiyni sait Natsionalnoi turystychnoi orhanizatsii [Official site of the National Tourism Organization]. URL: <https://ntoukraine.org> [in Ukrainian].

5. Prospects for tourism development in Ukraine and the world: management, technology, models: collection. Monograph (2021) According to the scientific edition. L. Matviychuk, Yr. Barsku, M. Lepkyj. Lutsk: PD Lutsk NTU. 360 p.

6. Matviichuk L., Barskyi Yu. Faktornyi analiz rozvytku hotelno-restorannoho hospodarstva na rivni rehionu [Factor analysis of hotel and restaurant industry development at the regional level]. *Ekonomichni nauky: zb. nauk. prats Lutskoho NTU. Seriiia «Rehionalna ekonomika»*. Vyp. 17 (67) Lutsk: RVV Lutskoho NTU, 2020.

7. Zhalilo, Ya., Kovalivska, C., Fylypenko, A., Khymynets, V., Holovka, A. Shchodo rozvytku turyzmu v Ukraini v umovakh pidvyshchenykh epidemichnykh ryzykiv [Regarding the development of tourism in Ukraine in terms of increased epidemic risks]: *Analitichna zapyska Natsionalnoho instytutu stratehichnykh doslidzhen*. Kyiv, 2019. 29.

8. Ofitsiyni sait Derzhavnoi sluzhby statystyky Ukrainy [Official site of the State Statistics Service of Ukraine]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

9. Problemy ta perspektyvy zmitsnennia stiikosti finansovoi systemy Ukrainy [Problems and prospects of strengthening the stability of the financial system of Ukraine]: analit. dop. / [Shemaieva L. H., Zhalilo Ya. A., Yurkiv N. Ya. ta in.] ; za nauk. red. Ya. A. Zhalila. Kyiv : NISD, 2021. 104.

10. Prohrama stymuliuvannia ekonomiky dlia podolannia naslidkiv pandemii COVID-19 [Economic stimulus program to overcome the effects of the COVID-19 pandemic] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/534-2020-%D0%BF#Text>.

11. Postanova KМУ vid 27.05.2020 r. «Prohrama stymuliuvannia ekonomiky dlia podolannia naslidkiv epidemii Covid-19» [Resolution of the Cabinet of Ministers of 27.05.2020 “Economic stimulus program to overcome the effects of the COVID-19 pandemic]. URL:

<https://www.kmu.gov.ua/news/uryadzatverdiv-z-doopracuyvannyam-programu-stimulyvannyaekonomiki-dlya-podolannya-naslidkiv-epidemiyi-covid-19> [in Ukrainian].

12. The World Bank. Global Economic Prospects. June 2020. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/globaleconomic-prospects>.

Purpose. Formation of strategic bases of increase of competitiveness of products and services of the hospitality industry of the region on the basis of construction of a hierarchical platform of interaction of subjects of the hospitality industry in modern conditions.

Method. The study is based on the analysis of scientific literature and views of foreign and domestic experts in the field of hospitality. The study also used analytical data from the World Travel and Tourism Council and the National Tourism Organization of Ukraine. In the course of organizing and conducting the research, general scientific and special methods were used, such as analysis, synthesis, comparison, in identifying destructive factors influencing the state and development of the hospitality industry. With the help of the structural-logical method the vision of introduction of modern directions of increase of competitiveness of the hospitality industry in the regions of Ukraine in the conditions of pandemic spread is presented..

Results. The content and significance of the hospitality industry in the development of regions are considered. Problematic aspects of formation and implementation of regional programs are systematized: limited public involvement; a wide range of priorities in the program; the choice of community development goals is justified not by logic but by political interests; disregard for dynamic factors influencing community development; introduction of "foreign" elements and copying of developed regions without focusing on local features; lack of thorough analysis of regional resources and assets. The expediency of creating new and developing existing unions and other associations that unite local hospitality producers has been proven. It has been determined that destination management organizations, which actively involve various stakeholders in solving competitiveness tasks, will help strengthen the competitive advantages of products and services at the regional level. To strengthen the competitive advantages of the hospitality industry in the region, it is important to develop organizational schemes for the implementation of regional policy in this area in relation to the subjects of the hospitality industry.

The scientific novelty. A hierarchical platform of interaction of the subjects of the hospitality industry has been built, which determines the directions of strengthening the competitiveness of products and services of the researched sphere at different hierarchical levels.

The practical significance. The proposed directions of increasing the competitiveness of the hospitality industry are the leading tools of regional development, which will quickly overcome the effects of the pandemic, promote socio-economic growth of regions and integrate regional products and services into the global tourism market..

Key words: competitive advantages, regional goods and services, strategic directions.

Рекомендовано до публікації доктором економічних наук,
професором Луцького НТУ Лютак О.М

Дата надходження в редакцію 28. 12. 2021